

Sekretariat for Nordjysk Socialaftale

Fornyset behandling af central udmelding vedr. borgere
med udviklingshæmning og dom med behov for
anbringelse på sikret afdeling

Baggrund

- ◆ Social- og Boligstyrelsen udsendte den 22. november 2023 en central udmelding vedr. borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling til fornyet behandling i kommunerne
 - ◆ Bekymring for faglig kvalitet fx vikarforbrug
 - ◆ Bekymring for utidssvarende fysiske rammer
 - ◆ Bekymring for den fortsatte stigning i målgruppen
- ◆ Der er tale om en fornyet behandling, idet man ligeledes i 2019 havde en central udmelding om samme emne (et skridt tættere på driftspålæg)
- ◆ Denne gang skal der præsenteres forslag til en vstdansk sikret institution

Organisering mv.

- ◆ En arbejds- og styregruppe med formændene for DAS og repræsentanter fra KL samt rammeaftalesekretariatene har udarbejdet afrapporteringen
 - ◆ Besøg på Kofoedsminde
 - ◆ Indsamling af aktuel uddybende viden både kvantitativt (opdateret data vedr. Kofoedsminde) og kvalitativt (interviews og møder)
 - ◆ Inddragelse af jurist, nøglepersoner med viden om området, kontakt til VISO osv.

Om Kofoedsminde

- ◆ Da det tidligere skibsværft i Rødbyhavn lukkede i 1928, besluttede Finansministeriet at anlægge en såkaldt åndssvageanstalt i værftets bygninger. Anstalten fik navnet Rødbygård og blev indviet i 1930.
- ◆ I 1983 blev Kofoedsminde udskilt som en selvstændig institution med 5 midlertidige pladser.
- ◆ I dag består Kofoedsminde af 17 sikrede afdelinger og 1 åben afdeling med ca. 100 beboere og over 500 ansatte.

Kofoedsmindees målgruppe

- ◆ Målgruppen på Kofoedsminde er borgere med udviklingshæmning, der har begået alvorlig kriminalitet, og som er anbragt efter domstype 1 og domstype 2 samt i varetægtssurrogat.
 - ◆ Ved varetægtssurrogat og domstype 1 er det domstolens afgørelse, om en borger skal anbringes på Kofoedsminde. Borgere med domstype 1 er borgere med udviklingshæmning, der af retssikkerheds- og behandlingsmæssige grunde ikke kan placeres andre steder.
 - ◆ Ved domstype 2 er det kommunerne, der træffer afgørelse om, at en borger administrativt skal overføres til Kofoedsminde. Borgere med domstype 2 kan ikke i første omgang anbringes på en sikret afdeling, men anbringes på åbne tilbud efter § 108 i serviceloven. Borgernes hjemkommune kan efterfølgende afgøre, at borgeren administrativt skal overføres til en sikret afdeling, hvis det vurderes nødvendigt.

Se evt. dokumentaren ”De særligt farlige” på DRs hjemmeside ift. at få et indblik i målgruppen på Kofoedsminde.

Udviklingen i målgruppen på Kofoedsminde

- ◆ Målgruppen på har været stigende, og det har i stort set alle årene fra 2014 til 2023 været nødvendigt at øge antallet af pladser betydeligt på Kofoedsminde
- ◆ Der er sket en større stigning i antallet af borgere med domstype 2 end domstype 1, men også antallet af borgere i varetægt er steget markant
- ◆ Der er generelt en forventning om, at stigningen i målgruppen vil fortsætte - der forventes en stigning på ca. 4 borgere om året indtil 2035 (længere vurderes det ikke at give mening at fremskrive udviklingen)

Udfordringerne i dag

- ◆ Der har været udfordringer ift. fx satellitpladserne på Stevnsfortet. Kofoedsminde er i gang med erstatningsbyggeri ift. utidssvarende bygninger
- ◆ Pladserne til domstype 2 er objektivt finansieret på Kofoedsminde. Dette kan betyde, at der ikke er så stor et incitament til at udsluse borgerne til åbne pladser uden for Kofoedsminde, som i stedet er takstfinansierede
- ◆ Konkret er 15 af de nuværende beboere på Kofoedsminde vurderet til at kunne udsluses, hvis der var de rette åbne pladser og evt. også økonomisk incitament herfor
- ◆ Det er dyrt at bygge tilbud til denne målgruppe, og kommunerne er udfordrede på økonomien på det specialiserede socialområde

Hovedkonklusionerne i afrapporteringen

- ◆ Hovedkonklusionen i afrapporteringen er, at der ikke er behov for at bygge et sikret tilbud i Vestdanmark til borgere med udviklingshæmning og dom
- ◆ Styregruppen er uenig i, at Kofoedsminde ikke har de fysiske og faglige rammer ift. at dække behovet for sikrede pladser på landsplan. De faglige rammer på Kofoedsminde vurderes således at være tilfredsstillende, og der er igangsat arbejde ift. nye bygninger mv.
- ◆ Styregruppen redegør for, at udvidelsesmulighederne på Kofoedsminde kombineret med yderligere kapacitet ift. åbne § 108-pladser overflødiggor etableringen af et sikret tilbud i Vestdanmark

Forudsætninger ift. løsninger

- ◆ Der er helt essentielle præmisser og forudsætninger, som ligger til grund for styregruppens løsningsmodeller i form af:
 - ◆ Ændring af finansiering af borgere med domstype 2, så der bliver takstfinansiering af alle domstype 2 borgere uanset placering
 - ◆ Tilvejebringelsen af puljer til etablering af nye åbne §108-pladser
 - ◆ Fokus på borgere i varetægtssurrogat herunder undersøgelse af, hvilke muligheder der er for at etablere særlige afdelinger til målgruppen inden for rammerne af Kriminalforsorgens institutioner

Konkret foreslås

- ◆ Region Sjælland, der er driftsherre på Kofoedsminde, arbejder aktuelt med etablering af erstatningsbyggeri i form af 24 pladser som erstatning for dels pladserne på Stevnsfortet og dels nogle utidssvarende pladser på Kofoedsminde
- ◆ Herudover er der konkret plan om udbygning med 15 pladser på Kofoedsminde
- ◆ Dette skal suppleres med, at der etableres 20 nye åbne § 108-pladser
- ◆ Det vurderes, at 15 nuværende beboere på Kofoedsminde ville kunne udsluses til disse åbne pladser. De sidste fem pladser kan anvendes til nye borgere, som dermed ikke vil skulle på Kofoedsminde, eller i forbindelse med udslusning af flere borgere fra Kofoedsminde
- ◆ Med ovenstående tiltag vurderer styregruppen, at kapaciteten er sikret frem til 2035

Et sikre tilbud i Vestdanmark

Da Social- og Boligstyrelsen i den fornyede centrale udmelding specifik ønsker en beskrivelse af et vstdansk sikret tilbud, er et sådant beskrevet.

- ◆ Etableringen kræver et stort areal, estimeret til ca. 15.000 kvadratmeter for 40 borgere
- ◆ Et nyt vstdansk tilbud vil kræve en betydelig anlægsinvestering estimeret til omkring 200-250 mio. kr.
- ◆ Finansieringen af driften i det nye tilbud vil kræve samme finansieringsmodel som Kofoedsminde, hvilket vil betyde en objektiv finansiering af beboere med domstype 1 og i varetægtssurrogat og en takstfinansiering af beboere med domstype 2
- ◆ Et nyt tilbud skal opbygge en aktiv praksis og specialisering gennem erfaring, formel uddannelse, og et samarbejde med relevante partnere
- ◆ Samarbejde med Kofoedsminde anses som essentielt for vidensdeling og sparring
- ◆ Det vil tage estimeret 5-6 år, før tilbuddet er klar
- ◆ Styregruppen vurderer på nuværende tidspunkt ikke, at der er behov for et vstdansk sikret tilbud

Tidsplanen for afrapporteringen

- ◆ DAS den 24/10
- ◆ KDK den 8/11
- ◆ KKR den 22/11
- ◆ Lokal behandling; afsluttende med behandling i Byråd/Kommunalbestyrelse senest den 19/12